

KEKE
VEN

ren hebben we
de toepassing
d.w.z.: Het heil
aan de spreuk
voor het kerke-
paal concreet
ook te verloo-

neerd tusschen
een kant en
K.O.J., die toch
a anderen kant
eze nieuwe wet

in gemaakt van
gaat positie te
isme maakt de
apart, op zich-
v wet niet den
h vergoddelijkt
eid en den ge-

kenorde worden
de en met ver-

bovengenoemde
egenstelling tus-
erk in het leven
kerkbelang, en
met verwerping

heeft de spreuk
a: Salus publica
de hoogste wet.
atus 1840 in de
woorden gewijd.
r systema kent
ich, in het alge-
st slechts, maar
de spreuk „salus
n gezonden zin,
salut public (al-
nrijk en elders
g van elk zelf-
e naar centrali-
ndt" (aangehaald
etijk der vrijzin-

haar goede be-
houden aan het
den staat als
adhaven de sou-

a la deze spreuk
dat de staat het
nen, het gansche
1 van het „alge-
hten van de an-
naatschappij enz.
l eenigszins dien
ering. Natuurlijk
treffelijke maat-
n van het hoge
ge niveau van
uikeren.

wordt een staats-
n van onze par-
n revolutionair

uivere toepassing
a lex, maar het
caricatuur.
JONGELING.

ereld van slechts
k in dezen tijd.
erouderd golden,
nieuw voorgere-
n zeggen van de
le Nederlandse
en gebrachte ge-
maatschappelijke

Men waarschuwt
lat de voor 1940
istelijke krachten
scherper) van we-
r op, dat de dis-
n te gaan en alle
oor de veiligheid
richten, maar de
ing kennende, de
iet nooit de taak

isolationistisch
kringetje en de
— ook op maat-
t booze ligt? Wie
teeds moet besef-
i, niet door sterke
organisaties, maar

let staan. Zij be-
nderlijke christe-
l ook Christelijke
1 — een barriere
hen van ons los-
delijke boodschap

opnieuw is begonnen uit te dragen in een heilbegeerte wereld.

Het zijn deze klanken, die opklinken uit de bijdrage van Ds Koolhaas in no. 171 van Herrijzend Nederland, in den herderlijken brief der Ned. Herv. Kerken uit zijn omgeving, die in de laatste nos. van de Gids, het orgaan van het C.N.V., wordt besproken, die tot uiting komt in de toespraken van vele Ned. Herv. predikanten van den laatste tijd en die zich ook openbaart in het befaamde toetreden van een aantal Ned. Herv. predikanten tot de S.D.A.P. Het zijn deze zelfde klanken, die andere Ned. Herv. predikanten, b.v. Ds Is. Voorsteegh, er toe gehoopt hebben hun waarschuwend stem te verheffen tegen den min of meer officieel koers, dien de leiding der Ned. Herv. Kerk momenteel vaart.

Het is zoo, men zegt niet steeds met zooveel woorden, dat georganiseerde Christelijke politieke en maatschappelijke actie (van patroons en arbeiders) als onjuist is te veroordeelen. Maar dat oordeel ligt in het wel-uitgesproken toch opgesloten en uit de bovenvermelde daad van enkele predikanten blijkt inderdaad wel wat de konsekwentie uiteindelijk moet zijn.

Het is dan ook geen wonder, dat de secretaris van het C.N.V., de heer J. Schipper, in de Gids protest aantekent tegen den inhoud van het bovenvermelde herderlijk schrijven. Hij toont duidelijk aan, dat de Christelijke arbeiders-vakbeweging — en hetzelfde geldt voor die der patroons — zich niet schuldig heeft gemaakt aan SEPARATISME.

Inderdaad, hier ligt de fout van Ds Koolhaas c.s. Zij verwarren SEPARATIE en SEPARATISME, ISOLEMENT en ISOLATIONISME!

IN ONS ISOLEMENT LIGT ONZE KRACHT, zeide Groen van Prinsterer terecht, maar hij voegde aan deze strijk en zet verkeerd begrepen en ten onrechte in een onjuist daglicht geplaatste zinspreuk terstond een maar al te veel vergeen uitlegging toe: In ons isolement, wilt gij, IN ONZE BEGINSSELVASTHEID, ligt onze kracht.

En nu is het een welbewezen feit, dat beginselvastheid noodwendig tot separatie, tot isolement leidt. Niet, omdat de beginselvasten die separatie, dat isolement begeeren of nastreven. Als dat zoo was, zouden zij separatisten, isolationisten zijn. En separatisme, isolationisme is ZONDIGE HOOGMOED en SCHULDIG TEKORTSCHieten IN CHRISTELIJKE PLICHT. Want inderdaad verplicht de opdracht aan alle creaturen het Evangelie, ook op politiek en maatschappelijk gebied, te verkondigen den Christenen zich met die verkondiging midden in de wereld te plaatsen. Maar, wie zich met deze verkondiging volgens zijn plicht midden in de wereld plaatst, komt ongewild in het isolement. Want het Kruis van Christus is den Joden een ergernis en den Grieken een dwaasheid.

En nu mogen, ja moeten wij van de historie leeren. Het is een bewezen feit, dat in onze geseculariseerde wereld, waarin het humanisme veelszins tot heerschappij is gekomen, in „gemengde" organisaties het „positief-Christelijke" geluid — en dat is toch ongetwijfeld het Kerke-geluid, dat Ds Koolhaas c.s. willen doen hooren — zich geen voldoende gehoor kan verschaffen. Men hoort het wellicht beleefdelijk aan, maar de grondslagen van die organisaties, waarop zij haar handelingen en gedragingen baseeren, liggen eerst dan in het woord Gods.

De man met het Kerke-geluid, die toch in die organisatie blijft, is echter medeverantwoordelijk voor wat daar in strijd met dat Kerke-geluid geschiedt! Zoö be-rijkt hij door zich in die „gemengde" organisatie te begeven het omgekeerde van wat hij nastreeft: het winnen van de wereld voor Christus.

Die ERVARING leidde in het verleden tot het stichten van eigen organisaties op Christelijken grondslag. Moet nu die les vergeten worden? Moet weer de oude levensweg van voren af afgelegd worden? Moeten Ds Koolhaas c.s. weer door schade en schande wijs worden?

Het ziet er naar uit, dat het inderdaad langs dien weg moet gaan. Onlangs weigerde een vooraanstaand Ned. Herv. en Christelijk-Historisch hoogleraar mede te werken aan de actie tot stichting van een Christelijk-nationale volkspartij. Hij voelde meer roeping een zoutend zout in de Nederlandsche volksbeweging te zijn, hoewel hij het niet onmogelijk achtte, dat deze zich in een zoodanige richting zou ontwikkelen, dat zijn plaats als orthodox Christen niet meer daar zou kunnen zijn. Dan zou hij, naar hij schreef, zeker het boetekleed aantrekken en „met hangende poofjes" bij een inmiddels gestichte Christelijk-nationale partij komen aankloppen. Maar hoefden zouden dezen man, tot wien zij opzien, dan al niet naar het kamp der „gemengde" organisatie zijn gevolgd, die niet met hem daaraan den scheidbrief geven wanneer hij een beter inzicht heeft gekregen? Besseffen zulke leiders wel voldoende hun groote verantwoordelijkheid?

Of dan door en in organisaties op Christelijken grondslag nimmer fouten gemaakt zijn, of men daar nimmer in het zoo volstrekt te veroordeelen separatisme, in die hoogmoedige afzondering is vervallen? Och, dat zal wel. Maar is dat gevaar zoo groot? Wij gelooven van niet!

Immers, het doel der organisaties was toch, haar doelstelling om het publiek, het politieke of maatschappelijke, eif te verwozenlijken. Maar daarvoor was dan toch zeker isolationisme wel de slechtste politiek, die er te bedenken valt! Midden in het leven staan, altijd eigen beginsel uitgedragen, den Christus Koning verkondigen en de wereld voor Hem opheffen, altijd weer betoogen en betoonen, dat alleen in den terugkeer naar de Goddelijke geboden heil en zegen voor het verscheurde leven is gelegen, was daartoe eisch. Zoö, en niet anders, hebben onze Christelijke politieke en maatschappelijke organisaties invloed verworven en een gezamenlijke invloed op ons nationale leven uitgeoefend. Honderd, ja duizend maal meer, dan wanneer individuele Christenen de Kerke-boodschap in neutrale organisaties waren blijven uitdragen!

Men kome ons toch niet meer aan boord met deze door het leven zelf veroordeelde overrechtse „toepassing" van Christus' eisch om een zoutend zout te zijn. In de moderne maatschappij moet dat zoutende zout „GEORGANISEERD ZOUT" zijn!

En dan mag, ja moet die organisatie naar machtsvorming streven. Neen, niet om in wereld-gelijkvormigen

roem over „onze" organisatie zich zelf op de borst te slaan. Alles, waar we op zulk een wijze „onze" voor gaan zetten, is veroordeeld, verzonid.

Maar, IEDER BEGINSSEL STREEFT NAAR MACHTSVORMING. Natuurlijk, want ieder goed beginsel streeft er naar tot geding te komen en zijn aanhangers streven er naar om het tot geding te brengen. Anders zouden ze in hun plicht tekort schieten. Hun beginsel is verkeerd, maar dan moeten zij het terstond laten varen, of het is goed, en dan zijn zij verplicht er naar te streven, dat het overal zijn zegeningen verspreidt.

Daarom is óók de oppervlakkige critiek, die het streven naar krachtige Christelijke organisatie veroordeelt, onjuist.

In onze moderne wereld is dit het beste middel om het naar verlossing hijgende schepsel de Kerke-boodschap van het heil in Christus op politiek en maatschappelijk terrein te brengen: dat naast, en natuurlijk nd, de Woordverkondiging door de Kerk de beginselen, die zijn naar den voorde Gods, worden uitgedragen door Christelijke organisaties, die staan midden in het leven en bewegen van dezen tijd!

Mr K. GROEN.

Recht alleen geeft rust.

Het Centraal Comité van Antirevolutionaire Kiesverenigingen verzond een circulaire, waarin een beroep wordt gedaan op het antirevolutionaire volk, om geen medewerking te verlenen aan de totstandkoming van de nood-gemeenteraden. Het C. C. verklaart, dat op het stuk der noodgemeenteraden de regering op den verkeerdten weg is. Het is een toepassing van het dusgenaamde noodrecht, welke niet verantwoord te achten is. „Alle krachten moeten worden ingespannen — aldus het C. C. — om de beginselen van den rechtsstaat weer tot gelding te brengen, omdat in recht en wet onze staatkundige rechten en vrijheden vast liggen. Zoo spoedig mogelijk moet een einde worden gemaakt aan willekeur en subjectivisme, welke thans de boventoon voeren, om plaats te maken voor wettoepassing, zoodat een ieder weet aan welke bepalingen en voorschriften hij zich heeft te houden. Wel zijn de voorschriften betreffende de noodgemeenteraden vastgelegd in een Koninklijk Besluit, maar dit Koninklijk Besluit is uitgevaardigd in strijd met de bestaande Gemeentewet. En voorzover dus in dit Koninklijk Besluit de vrijwillige medewerking wordt gevraagd van vrije staatsburgers behoort deze medewerking te worden geweigerd. In de eerste plaats zijn hier grondbeginselen van den Rechtsstaat in geding".

Tot zoover het C. C.

Wij deelen zijn opvatting. Maar we vreezen, dat ze op het terrein der Kerk door de kringen van het C. C. wordt prijsgegeven wat hier voor den staat als eisch van recht gehandhaafd wordt. Als de Kerk met het beschreven recht gaat knoelen, en vooraanstaande antirevolutionairen doen daar kalm aan mee of trekken zich er geen zier van aan, dan loopt het mis ook in de politiek. Recht wil altijd geëerd worden.

K. S.

STEMMEN UIT 'ONZE KERKEN

Consequent maar... ontzettend!

De kerkeraad van Baarn heeft er niet aan gedacht om Toelichting en Praeadvies in de kachel te stoppen! We lezen n.l. in het Kerknieuws van den heer Scheps van 22 Sept. 1945 het volgende:

„Naar wij vernemen zijn ook te Baarn moeilijkheden in de Geref. Kerk ontstaan. Een viertal leden van den kerkeraad, de bns G. Th. Koning, G. Visser, G. van Wijnen en R. Andriessen, hebben den kerkeraad bericht, dat het hun niet mogelijk is zich aan de leerbesluiten 1942 inzake het genadeverbond te conformeren. Het schrijven dezer broeders is in een gecombineerde vergadering van de kerkeraad van Baarn en Soestdijk behandeld. De vergadering sprak uit, dat wie een verklaring als bovenbedoeld aflegt schorsingswaardig is. Weshalve deze broeders in hun ambt van ouderling en diaken geschorst zijn. Met dit schorsingsbesluit sprak de kerkeraad uit:

A. dat alleen hij, die belijdt, dat de kinderdoop, een reeds geschiede wedergeboorte, een reeds (in kleim) aanwezig geloof verzegelt, conform Schrift en Belijdenis is.

B. dat alleen hij, die belijdt, dat „het in Christus geheiligd" van de eerste doopvraag spreekt van die heiligheid, welke de zaligheid insluit, (weshalve de eerste doopvraag alléén spreekt van de uitverkoren kinderen) in overeenstemming is met Schrift en Belijdenis.

C. dat allen, die belijden, dat de sacramenten, en dus ook het sacrament van den doop, aan de kinderen bediend, de belofte des Evangelies verzegelen, in strijd zijn met Schrift en Belijdenis.

D. dat allen die belijden, dat „het in Christus geheiligd zijn" van de eerste doopvraag spreekt van die weldaad Gods, dat de kinderen der geloovigen alzoo wel als de volwassenen in het Verbond Gods en in Zijn gemeente begrepen zijn, en dat hun door Christus bloed de verlossing van de zonden en den H. Geest, die het geloof werkt, niet minder dan den volwassenen toegezegd wordt in strijd zijn met Schrift en Belijdenis.

E. dat ambtsdragers, die het onder C en D genoemde voorstaan en belijden als kettlers uit hun ambt moeten worden ontszet, wij deze leer de gemeente verwoest en de eere Gods aantast".

Tot zoover „Kerknieuws". Dit is ontzettend, maar consequent. Iedere Gereformeerde moet hiervan kennis nemen. De kerkeraad van Baarn heeft zich niet laten intimideeren door de 16 punten van Utrecht en toont hier te zijn „plus synodocratisch que le synode". Alleen maar... dit is Kerkverwoesting in optima forma, want hier staat duidelijk en glashard: 1e. alleen hij, die praeadvies en toelichting belijdt is in overeenstemming met Schrift en belijdenis. (Zie a + b).

2e. allen die belijden wat er in den Catechismus, vraag 66, staat, zijn in strijd met Schrift en belijdenis. (Zie c).

3e. allen die belijden wat er in den Catechismus, vraag 74, staat zijn ook in strijd met Schrift en belijdenis. (Zie d).

4e. allen die belijden wat er in de belijdenis staat, zijn kettlers, gemeenteverwoesters en aantasters van Gods eer. (Zie e).

Inderdaad... snelle afloop als der wateren! Och, dat al het volk profeten waren! Een ding troost ons: „Houdt Christus Zijne kerk in stand, dan mag de hel vrij woeden!"

A. WITVLIET, Vreeswijkstraat 296, Den Haag.

Dr. K. Dijk en de doop of schijn-doop.

We namen onlangs een artikel van een lezer op, die citeerde uit oude schrifturen van Dr. K. Dijk, en wezen aan, inhoeverre wat daarin stond een ander geluid liet hooren dan wat we thans uit zijn „synode" vernemen. Thans zendt een ander lezer ons een artikel, waarin geconstateerd was, dat het met Dr. Dijk's opvattingen toch óók toen reeds verkeerd stond. Deels gaat dit artikel in, op wat een ander blad schreef; het andere gedeelte volgt hier: (REDACTIE).

Wij willen enkele dingen noemen.

Dr. Dijk zegt: „Het staat dus zoo met den doop van uw kind, dat wanneer het het sacrament in het geloof ontvangt, het ook waarlijk den doop ontvangt" (pag. 12).

Wij vragen: kan een klein kind het sacrament „in het geloof" ontvangen? Schuilt achter deze uitdrukking niet de speculatie van „geloofskiem"? Moeten wij niet liever onderscheiden tusschen het onbewust ontvangen en het geloovend gebruiken van het sacrament?

Ontvangt een kind alléén, dan „waarlijk" den doop, wanneer het dien „in het geloof" ontvangt?

Is het wezen van het sacrament dan afhankelijk van „het geloof" van het kind?

En als dit „geloof" eens niet aanwezig is? Is het sacrament dan niet meer „waarlijk" sacrament, slechts een „schijnsacrament"?

Dr. Dijk vervolgt: „Dan (wanneer het kind het sacrament „in geloof" ontvangt J. F.) wordt het, omdat het nog slechts een kind is, niet half gedoopt". (pag. 13).

En wij vragen: wordt ooit een kind „half gedoopt"?

„Dan — zegt Dr. Dijk — wordt het niet alleen met water besprenkeld, maar zoo zeker als God de trouwe God is, gaat er bij de bediening van het uiterlijk teeken een werking des Geestes uit in het jonge hart, waardoor het onbewuste geloof versterkt wordt..."

Wij vragen verder: wanneer het kind niet het sacrament „in het geloof" ontvangt, wordt het dan alléén maar „met water besprenkeld"?

Als er geloof aanwezig is in het hart van het kind, gaat er — zoo zegt Dr. Dijk — „bij de bediening van het uiterlijk teeken", op het moment dus van de ontvangst van den doop, „een werking des Geestes uit in het jonge hart, waardoor het onbewuste geloof versterkt wordt en zooals zeer schoon is opgemerkt (door Dr. A. Kuyper) J. F.) „het de vatbaarheid ontvangt om zich bewust te worden van die heerlijke weldaden der reinigmaking en vernieuwing door het bloed en den Geest van Jezus Christus".

.....Die den doop ontvangt, ondergaat daarbij, indien er in die jonge ziel genade is, een genadewerking des Heiligen Geestes. Dat vloeit, welk een geheimenis dit ook zij, uit het wezen van het sacrament voort".

Wij vragen: hoe weet dr. Dijk dat alles zoo precies? Spreekt hier de „domine", die zijn wijzheid heeft uit het Woord of bedenkt de „professor" deze geleerdheid uit eigen hart? Waar leert de Schrift ons, dat het kind op het moment van de Doopsbediening de „vatbaarheid" ontvangt voor „bewustwording" van het heil in Christus? Is dit niet een ijdel speculeeren over verborgen dingen?

Ja, liggen achter die woorden „vatbaarheid" en „bewustwording" niet wijsgeerige gedachten, welke niet zijn naar de Schriften? Ach, de „professor" op den preekstoel!

We beluisteren dien „professor" in een van zijn meest schrikbarende uitingen in de volgende passage:

„Niet allen zijn Israël, die van Israël zijn. Wij weten dit alleen zeer wel. Maar zoolang het tegendeel niet blijkt, hebben wij voor onze kinderen te gelooven, neen, niet wat menschen veronderstellen of niet veronderstellen, maar wat God zegt in Zijn Woord: Ik wil uws zaads God zijn". (pag. 14).

Ge wijft uw oogen uit, als ge dit leest. En toch... het staat er letterlijk: „Zoolang het tegendeel niet blijkt, hebben wij te gelooven... wat God zegt in Zijn Woord: Ik wil uws zaads God zijn".

Hier hebt ge het huidige „synodaal" standpunt op het duidelijkst geteekend: Zoolang het tegendeel niet blijkt, geloof men Gods Woord!

Wij vragen: Blijkt ooit het tegendeel van Gods Woord? Is God dan niet waarachtig en betrouwbaar in Zijn belovend spreken over het raad des Verbonds? Naar het mij voorkomt, wordt hier openbaar dat een veronderstelling en een „oordeel der liefde" aangaande de kinderen des Verbonds ten diepste een veronderstelling is inzake den GOD des Verbonds en een „oordeel der liefde" inzake Zijn beloftewoord! Zulk een oordeel tast de betrouwbaarheid Gods aan!

Dr. Dijk laat direct op het voorgaande volgen, dat de kerk naar hetzelfde oordeel der liefde, waarmee zij de volwassen kerkleden houdt voor geloovigen, ook de kinderen des verbonds heeft „te beschouwen als erigenamen van het rijk Gods en in Christus geheiligd". Zoö citeert Dr. Dijk dan ook het eerste deel der verklaring van 1905 — al citeert hij het verkeerd.

Waarom wij dit alles vermelden? Niet om Dr. Dijk en diens speculaties te verdedigen — eer het tegendeel. Maar om Dr. Dijk recht te doen. Wie zijn preek citeert, citeere haar geheel.

Ook in 1936 preekte Dr. Dijk „synodaal". Ook in 1936 was hij de „professor".

Al doordacht hij — blijkens begin en slot van zijn preek — z'n standpunt niet.

Kampen, 1 October 1945.

J. Faber